

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Szerkesztőség: Városi bérház I. emelet. — Telefon-szám: 17.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

67-es kormány — 48-as parlamenti többség.

(S) Végigjártatva tekintetünket az új magyar parlamentnek, minden nemzeti gaudium ellenére is felhők borította horizontján, honnan a béke égisze alatt lezajlott vihar egy szálíg kiirtotta a szintizta liberalizmus képviselőit, akaratlanul is magunkra kell vállalnunk a véstjósó Cassandra szerepét, kimondván nyíltan és leplezetlenül: hogy a jövő, az édesmindnyájunk féltette nemzeti jövőendő, ha nem is nyomort és szerfvedést, de belátáhatatlan zürzavarokat rejt ismét méhében.

Új éra virrad reánk — hirdették a fantaszták országszerte — ha sutba dobjuk azt a 67-es alapot, melynek jegyében a fokozatos fejlődés elvei szerint, három évtizeden át épült a nemzeti állam hatalmas épülete — és a korszellem hangulata megszülte a függetlenségi és 48-as párt abszolút többségét az országgyűlésben. Többséggé lett az a minoritás, mely évtizedeken át pusztán a nemzeti érület letéteményesének vallotta magát és amely a nemzeti palládium egyedüli makulátlan órének szerepét játszotta el eddig. A nemzet így döntött és az ország akaratával nem illik porbe szállani a haza egyetlen igaz fiának sem. A nemzet döntése pedig azt harsogja fülébe választottainak, hogy most már jöjjön el egy csapásra — amiként ígérték — az önálló, a független Magyarország, Kossuth Lajos Magyarországa.

Mert, míg parlamenti kisebbség volt a függetlenségi párt, programja ideál volt csupán és küzdelme pusztán platói értékű küzdelem. Ezt mondotta maga Kossuth Ferenc

is alig két évvel ezelőtt, nyíltan és leplezetlenül hirdetvén, hogy pártja nem a hatalomért és nem a függetlenségi pártprogram realizálásáért küzd, hanem egyedül és kizárólag a nemzet kuruc álmainak megőrzését vállalta magára. Most azonban, mikor többséggé lett, — abszolút többséggé — a 48, joggal hangzik föl ezer oldalról a fontos kérdés, milyen is lesz tehát a mai függetlenségi többség által megteremtendő 48-as Magyarország?

A választások szülte parlamenti helyzet objektív vizsgálata bőséges választ nyújt erre a nagy kérdésre.

Rikítóan szembetűnő szimptóma mindenekelőtt, hogy az a férfi, kinek parlamenti jogszokás szerint és a politikai eszélyesség örök törvényeinek erejénél fogva a politikai élet vezérének kellene lennie, alig talál maga mögött a parlamentben egy arasznyi »pad-sort,« mindössze pár szálnyi alkotmánypárti törvényhozót és ezek is — Andrássy Gyula grófot vallják vezérék. Ámde, bármily bizarrnak tetszik is a parlamenti logikának e fejtetőre állítása első pillanatra, bajnak kutforása e körülmény előreláthatóan nem lesz, mert hisz Wekerle is, Andrássy gróf is, a 67-es alap hiveinek vallják magukat.

Lényegesen más perspektíva tárul azonban elénk, ha szemügyre vesszük a kormányelnöknek — az abszolút többséghez, a függetlenségi pártból való viszonyát. Mert — bár ez a párt is a kabinet egyik tagjának vezérlete alatt áll, mindazonáltal Kossuth is, pártja is, nyílt és exponált ellenzői a 67-es politikának és ez alapon kapták meg válasz-

tóiktól ezuttal a mandátumot és a hatalmat. Így azután az új parlamentben előállott az a politikai nonsens, hogy a kormányelnök kifejezetten 67-es politikájával szemben az országgyűlés majoritásának homlokegyenest ellenkező fölfogása áll.

És ebben sarkallik a jövőendő helyzet diszharmonikus képe.

Mert Kossuth Ferenc államférfiai bölcsesége és az ő népszerű egyénisége nyújt ugyan elegendő garanciát arra nézve, hogy a függetlenségi tábornak egy nagy csoportja hűséges marad majdan a koronának tett amaz ígéréthez, hogy a legközelebbi két esztendő tartamára a 67-es politika épségben való föntartásának lesznek hirdetői és képviselői a parlamentben és hogy nevezetesen az elvállalt kormányprogram realizálása minden nagyobb emóció nélkül fog lezajlani az országgyűlés életében, de tudjuk viszont azt is, hogy egy pusztán a korhangulat hatása alatt kialakult parlament harmonikus együttműködésének megőrzésére két esztendő nagyon is hosszú idő és ha még számba vesszük, hogy e két hosszú esztendő alatt a kormány kénytelen-kelletlen érinteni fog olyan politikai kérdéseket is, melyek a 67 és 48 elháríthatatlan ütközésével járnak, meg az interpellációs napok közismert viharait, úgy talán nem is kell Kassandrának lennünk, ha megjósoljuk, hogy a béke égisze alatt született parlament bizony ezernyi zürzavarnak kutforrását hordozza méhében.

Ám ne fessük falra az ördögöt... Erős a hitünk, hogy úgy Wekerle Sándor, mint Kossuth Ferenc államférfiai tekintélyük

TÁRCA.

Az én betegségem.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárcája. —
Írta: Vormesi Győző.

A minapában levett lábamról a nyavalya. Már hogy eddig is volt betegségem, értsd: több-kevesebb rossz tulajdonságom, azt jól tudják a jó barátaim, annál inkább az ellenségeim. Sőt magamnak is be kellett azt látnom, de én a legnagyobb bajomnak azt tartottam, hogy néha gyakran, igen sokszor elfogott a zsebsorvadás kórsága, aminek bizony, hej de nincsen patikája.

Hanem most komoly volt a baj. A lhető legkomolyabb. Ugyannyira, hogy ágyam estem. Fájdalmak, fizikai fájdalmak gyötörték, aminek már a fele sem volt tréfa.

Akartam menni és nem tudtam. Hol, hol nem szedtem össze, de tény, hogy istentelen reuma szált a csontjaimba, de különösen a lábaimba, amely ríktolja pártját. Valahányszor lépni akartam, vagy csak mozdulni is, olyan éles fájdalom csiklandozta a csontjaimat, hogy már a hetedik menyországba kívántam és képzeltem magamat.

Ilyen körülmények között természetesen ki sem mozdulhattam hazulról. Egyszóval az ágyat kellett őriznem, hibebebb még mint valaha Cerberus őrizte az alvilágot. És bármennyire is hangoztattam eddig, hogy az én szótáramban nincs benn a »türelem« szó, bizony csak türelem kellett, mert nem volt másképp.

Ahogy lefeküdtem, másnap már látogattak a barátaim. Hogy mi bajom, hogy vagyok stb.?

Hát én biz keserves szisszenések közt panaszkodtam el a reumámat.

— Természetesen orvosnak nem szóltál? Mi? kéreazte ez egyszer komolan Duhaj.

— Hisz tudjátok — nyögtem — hogy az esernyőnek meg az orvosnak ellensége vagyok. Gyermekkoromban annyi esernyőt vesztettem el, hogy az édesapám alig győzte venni. Mikor aztán már megsokaltam, fölvettem magamban, hogy többé nem hordok esernyőt, és e mellett meg is álltam. Sőt mondhatom, hogy azóta sokkal jobban érzem magam. Jöhét a legnagyobb förgeteg meg zápor, én nyugodtan és megelégedetten sétálok, felgyürt gallérral és lehajtott kalapkarimával. Az orvosokkal pedig? Hát én gyermekkoromban végig estem mindenféle betegségekben. Belekeveredtem egybe többször is. És ahány orvos gyógyított egy és ugyanazon betegségben, mind másféle gyógyszerert írt. Már most melyiknek higgyen az ember — kezdtem gondolkozni. És arra az eredményre jutottam, hogy egyiknek sem fogok hinni. Szóval mióta ez a bizalmatlanság érelődött meg bennem, nem fordultam orvoshoz.

Duhaj nem szólt egy árva szót sem nyögdcselő vallomásomra, azonban délután már megint nálam duhajkodott — egy orvos kíséretében.

— Mi a baj?

— Ugy hiszem, reuma.

Az orvos megvizsgált és konstataálta, hogy csakugyan reuma.

— Hallatlan eset, hogy még nem fordult orvoshoz. Hát meddig akar így szenvedni. Mit csinált eddig? Semmit?

— Nem. Szedtem aspirint.

— Azt okosan cselekedte, mert én is azt rendeltem volna. Izzadni kell, az a fő. Csak szedje tovább is az aspirint és igyék meleg limonádét.

Ezzel megvolt az orvosi utasítás és mi türetagadás, én biz buzgón szedtem az aspirint és ittam

a meleg limonádét. A legkisebb hajlandóságot sem érezte immár ahhoz, hogy az esernyő és orvosok felől filozofáljak, mert ugyancsak csehtül álltam, azaz hogy feküdtem. Ha meg akartam fordulni az ágyban, hát biz' nagyon is szükségem volt a két karomra és így is csak lassan, óvatosan tettem, hogy lábaim ugyanazon helyzetben maradjanak, mert másképp jöttek a nyilalások és társai. Egész éjjel, míg aludtam, illetőleg aludtam volna, ha tudtam volna, de így arról ábrándoztam, hogy reggelre majd jobban leszek,

Azonban nem lettem jobban. Sőt a nyavalya még csak terjedt. Felkuszott a fájás a mellemben, hátamba, oldalamba és kinzott, gyötört még jobban, mint előző nap.

Reggel azonban más meglepetés ért. Pepi barátom állított be hozzám ezekkel a szavakkal.

— Hallottam gyerek, hogy kutyául vagy. És mivel tudom, hogy ellensége vagy az orvosoknak...

— Én — hebegém, a tegnap történtek után nem merve határozott választ adni.

— Ugyan soh'se tagadd. Hiába is próbálnád mondani, hogy volt nálad orvos, úgy sem hinném el, azért hoztam én.

— De kérlek, hidd meg...

— Semmi de, majd az orvos ur megfog vizsgálni.

Meg is vizsgált. Nem kevesebb szakértelemmel kocogtata meg ujjával homoru hátamat és homoru mellemet, (azaz hogy tán mindhettő nem is lehet homoru) mint a vincellér a boros hordókat s aztán onnét konstataálta, hogy a baj a lábamban van.

Nem emlékszem már rá határozottan, hogy megmondtam-e előre, vajon a lábaim fájnak, azonban úgy hiszem, hogy igen.

és akaratzilárdságuk egész súlyával fognak örködni a fölött, hogy az ország parlamentje ne szálljon harcba a »provizórikus« kormányral, mely a 67-es alpnak épségben való megtartásáért vállalt garanciát. A 67-es alpn működő 48-as parlament néhány radikális embernek a malkontenciája tehát alig fog talán tölcsapni a guerilla csatározások medrén . . .

De ne felejtjük azt sem, hogy a kormányelnök legjobb törekvéseit nyilvánvalóan veszélyllyel fenyegeti a kézen fekvő tények hatalma.

Tény pedig, hogy Wekerle Sándor és Kossuth Ferenc két, egymással homlokegyenest ellenkező közjogi álláspontot képviselnek. Wekerle nemcsak vállalt köteletségért, hanem meggyőződészerű apostola a 67-es politikának. Kossuth — a béke érdekében vállalt kötelezettség ellenére is — vezére a 67-es alap megbontására szánt törekvéseknek. Wekerlénak a parlamentben partja alig van, Kossuthé az abszolút többség.

Ime a zürzavarral fenyegető jelenségek egész láncolata.

Vajha kellemes csalódás érne ezernyi indokkal támogatott ezen politikai jóslatunkat!

Főispáni installáció.

— Ambrozovics Lajos beiktatása. —

Ünnepre készül Baja város közönsége, fényes ünnepségre.

Ünnepet szentelünk, mikor lelkesedéssel és külsőleg is megnyilvánuló fényvel iktatjuk hivatalába az első bajai főispánt, kit általános örömmel fogad a város minden rangú és rendű közönsége, mert *Ambrozovics* Lajos dr. nevéhez fűződik annak a régi óhajunknak valóra váltása, hogy e város és annak ezernyi vitális érdeke a kormány külön megbizottjának képezze állandó gondoskodása tárgyát.

Ugy tudjuk, *Ambrozovics* Lajos a lokális érdekeinkért való agilis munka jelszavával vonul be hozzánk. Fogadjuk ezért szeretettel az új főispánt, fogadjuk lokálpatriotizmustól hevülő szívünk egész melegével és kiáltunk feléje f. hó 16-iki ünnepélyes bevonulása alkalmából egyhangú lelkesedéssel:

De az végre is mellékes. A fő az, hogy konstatalta a lábamban a reumát.

Rögtön meg is mondtam, hogy mit tegyek. Kenőcsöt rendelt, amivel be kell jól kenni a lábaimat, ezenkívül meleg fürdőket ajánlott.

Én nagyon néztem, azonban minthogy az aspirinban vettem hitet megrendült, a fájdalmaim pedig szinte ordítottak, megfogadtam az orvosi rendeletet és félóra múlva már az előirt kenőcs illatozott a lábaimon.

De még nagyobb néztem, midőn délután beköszöntött hozzám az Aladár komám és ravasz mosollyal sugta meg, hogy valami meglepetést hozott a számomra.

— Mi az? — kérdém ösztönszerű kíváncsisággal. Tán szüdohány? Mert meg sughatom a fináncoknak, hogy Aladár komám többször szokott ebben a kellemes meglepetésben részesíteni.

— Dehogy.

— Hát, kellemes aromájú havannák.

— Eh ugyan, talán nem a füstölésről ábrándoznál.

— Csak nem jön vendégzerepelmi a koncertünkre Fedák Sári?

— Nagyon is messze térsz a tárgytól.

— No hát akkor megszüntem okos lenni. Mondd magad.

— Orvost hoztam.

— Orvost? — kérdém elképedve. S be kell vallanom, hogy erre ugyancsak nem gondoltam.

— Igen orvost, mert tudom, hogy ellensége vagy stb. . . S nekem immár harmadszor kellett ugyanazt végighallgatnom.

Az orvos már a szobában is volt és megint

Isten hozta körünkbe, Isten tartsa szűkebb hazánk javára sokáig, nagyon sokáig!

* * *

A főispáni installáció tárgyában a f. hó 8-án tartott törvényhatósági közgyűlés intézkedett.

E közgyűlésről a következő tudósításunk számol be:

Baja város törvényhatósági bizottsága kedden délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyát *Bezerédy* István volt főispánunk bucsuztatása és *Ambrozovics* Lajos dr. főispáni installációjának megbeszélése képezte.

Hesser Gyula és *Valentin* Emil dr. szép beszédben méltatták a távozó főispán érdemeit, mire *Bezerédy* István érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését és távozása alkalmából egy bucsuzó küldöttség menesztését elhatározták. Hódolatteljes tisztelettel vette tudomásul a közgyűlés az új főispán kinevezését és határozatba ment, hogy *Ambrozovics* Lajos drt f. hó 16-án délután fogadja a város közönsége, mely alkalommal ünnepélyes bevonulást rendez a tiszteletére.

Az ünnepélyes fogadtatás rendezésére *Vojnits* Dániel, id. petői *Szutrély* Lipót, *Somogyi* Emil, *Drescher* Gyula, *Bajay* Péter, dr. *Nyiraty* János, dr. *Valentin* Emil és dr. *Szirmai* Vidor bizottsági tagokból álló bizottság küldetett ki, melynek javaslatára a városi tanács az installáció ünnepségeit a következőkben állapította meg:

I. A f. évi május hó 16-án délután 3 óra 23 perckor beérkező vonattal a törvényhatósági küldöttség kíséretében Zomborból érkező főispánt a vasuti indóháznál *Erdélyi* Gyula városi főjegyző üdvözli, mire a menet a Szegei uton és *Mátyás király-téren* át a főispán lakására, a városi székház elé vonul.

II. Másnap, május hó 17-én délelőtt 9 órakor a törvényhatósági bizottság diszközgyűlést tart, melyen *Ambrozovics* Lajos dr. ünnepélyesen fog főispáni székébe beiktatni. A közgyűlést a polgármester nyitja meg és innen a törvényhatósági bizottság tagjai testületileg kísérik a főispánt a róm. kath. plebánia-templomban tartandó istentiszteletre

III. A templomból visszajövet a polgármester újból megnyitja a közgyűlést, majd küldöttség hívja meg a főispánt, ki elfoglalja az elnöki széket, leteszi az esküt és székfoglaló beszédet tart. Erre a polgármester a törvényhatóság nevében az új főispánt üdvözli.

kezdődött a vizsgálat és megint konstatalva lett a reuma.

— De hisz már volt is nálam orvos — bökttem ki, de csak egyet mertem bevallani.

— Volt és ugyan mit rendelt? — kérdé az orvos.

— Aspirint, forró limonádét, kenőcsöt, meleg fürdőt — kevertem össze a két előbbi rendelet.

— Ugyan kérem, az nem ér semmit. Majd én fogok mást írni, ami három nap alatt feltétlenül használ. És porokat írt. Ezenkívül pedig megtöltötte, hogy citromos és boros étkeket nem szabad ennem.

Én szédültem, de mivel a fájdalmaim a kenőcs dacára is csak úgy ordítottak, mint előbb, szó nélkül engedelmessétem és immár a harmadikféle orvosságot hozattam meg a patikából és most már ezt szedtem megfogott, de meg nem tört bízalommal.

Hanem — ami ezután jött!

De mit részletezem. *Denique* 8, azaz ird és olvasd: nyolc orvos fordult meg nálam három nap alatt. Nyolc orvost hoztak a barátaim, akik tudták, hogy beteg vagyok, hogy a magam fejtől nem fordulok orvoshoz. Nyolc orvostól kaptam orvosságot és az orvosság mind más és más volt!

De én már úgy benne voltam a kerékvágásban, hogy mind a nyolc receptet megcsináltattam. Mikor azonban már a nyolcadik orvosság is elém került, habozni kezdtem, mint *Hamlet*, amiben azt hiszem nagyban segítségemre voltak aspirin és izzasztó társai.

Habozásom közben pedig visszatértem az én eredeti felfogásomhoz, hogy nem hiszek az orvosoknak és többé egyik orvossághoz sem nyultam.

IV. Közgyűlés után a főispán fogadja a küldöttségeket a következő sorrendben:

1. A vidéki törvényhatóságok küldötteit.

2. Baja város törvényhatósági tisztikarát.

3. A vallásfelekezetek lelkészeit.

4. A m. kir. honvédség és a m. kir. méntelep képviselőit.

5. A kir. járásbiróságot.

6. A bajai szolgabírói hivatalt.

7. a) A főgimnázium, b) az állami tanítóképző-intézet, c) a polgári és elemi iskolák képviselőit.

8. A kir. adó-, posta- és távirdahivatalt, államvasuti, gőzhajózási és csatorna-társulati állomás-főnökségeket.

9. A hitközségek képviselőit.

10. Az ipartestület és a ker. betegsegélyező-pénztár képviselőit.

11. Magánestületek és egyletek a bejelentés sorrendje szerint.

V. Délután 1 órakor a főispán tiszteletére a »Nemzeti-Szálloda« nagytermében diszebed lesz.

Politikai hírek.

Az új képviselőház munkaprogrammja. Az a két hét, mely a képviselőház megnyitásaig eltelik, elég gondot ad a kormánynak, melynek a munkaprogrammja megállapításánál nagyon sok tekintetet kell szem előtt tartani. Egyik égető és sürgős kérdés a másik mellett követeli a gyors elintéztést és számos tekintetet kell mérlegelni, mielőtt elhatározzák az országgyűlés elé kerülő javaslatok formáját és rendjét. Minden körülmények közt azonban az indemnitás ügye az első. Valószínű, hogy a kormány nyolc hónapra kér költségvetési fölhatalmazást, de ezt az időt ez évi január hónap elsőjéül számítja. Az indemnitási javaslat benyújtásánál *Wekerle* hivatkozni fog arra a végtelen fontosságra, amelyet a költségvetésen kívüli állapot gyors megszüntetése jelent és kéri a képviselőházat, hogy vita nélkül fogadja el a javaslatot, amelynek tárgyalására a kormány mindössze egy napot szán. Legkésőbb június első napjaiban sorra kerül az unjoncjavaslat, amelynek leglényegesebb kérdése még nincs eldöntve. Két eset lehetséges: vagy július közepén rukkolkolnak be az unjoncok, hogy a póttartalékosok végre hazamehessenek családjaihoz, de ezzel ötvenezer friss, fiatal munkást vonnak el a legnagyobb munkaidőben a mezőgazdaságtól, vagy csak októberben kell bevonulniok a regrutáknak, de ebben az esetben a póttartalékosoknak addig tovább kell szolgálniok, ami a régi igazságtalanság és méltánytalanság folytatása. Így valószínű, hogy a kormány az előbbi módra határozza el magát és közvetlenül a sorozás után behívja az unjoncokat. Szóba került már a póttartalékosok kártalanitási ügye is, amit feltétlenül meg kell oldani, de nagyon sok nehézséget okoz. Az indemnitás és az unjoncjavaslat elintézése után

És ettől kezdve csodálatosképen másként kezdem érezni magam: sokkal jobban. Megszűntek a fájdalmaim, vigan tudtam fordulni az ágyban, sőt a járás is oly könnyen ment csaknem, mint ezelőtt. Másnap már fölkeltem, harmadnap pedig már vigan fityörésztam a Fő-után.

Hogy mitől gyógyultam meg, vajon az egyik orvosság hatása volt-e, vagy a természet segített, nem mernék rá felelni, De az tény, hogy amint a Fő-ucán sétáltam, egymásután találkoztam mind a nyolc orvosommal, akik külön-külön gratuláltak, hogy már egészségesen láthatnak és mind hozzátette:

— Lám, ugy-e megmondtam. Kítűnő szert rendeltem, tudtam, hogy pompás, biztos hatása lesz.

— Vajon, melyiknek? — gondolkoztam magamban, mig hazamentem, ahol ebéd közben elmeséltem a mulatságos históriát édes anyámnak. Hanem édes anyám komolyan nézett reám és a végén ezt mondta:

— Bizony édes fiam, nem is az orvosság használt, hanem én voltam fenn a kálvárián és imádkoztam éretted. Azon a délután, amidőn fenn voltam, lettél jobban.

Tehát még egy utolsó meglepetés. Erre csak-ugyan nem számítottam. Hogy ő legyen a kilencedik orvosom.

Most már igazán nem tudtam, hogy mit gondoljak.

Hanem annyi bizonyos, hogy nagyban megerősödött abbeli meggyőződésem, hogy ugyancsak erős természetemnek kell lenni, mert még kilencféle orvosszer alkalmazása mellett is — meggyógyultam.

adminisztratív ügyekkel foglalkozik a Ház a nyári szünetig, esetleg a delegációk is üléseznek még a nyáron. Összel kerülnek tárgyalás alá a költségvetési javaslatok s így a választási reformról szóló javaslat tárgyalásáról ebben az esztendőben szó sem lehet.

Főispánunk a függetlenségi pártban.
Dr. *Ambrozovics* Lajos, Baja város főispánja belépett a héten az országos függetlenségi és 48-as pártba. — *Beszeredy* István volt főispánunk az alkotmánypártnak lett tagja.

A vármegyei szabadalvópárt feloszlása.
A vármegyei szabadalvópárt e hó 8-án Zomborban báró *Vojnits István* elnöke mellett igen látogatott értekezletet tartott, melyen a párt — az országos párthoz hasonlóan — feloszlatását kimondta. A feloszlott párt tagjai a főispáni installáción részt fognak venni. Kimondották továbbá, hogy *Fernbach Károlyt* a vármegyei kormányzat élén támogatni akarják mindaddig — míg pártatlanul fogja a főispáni hatalmat gyakorolni, azaz nem fog a terrorizmus alapjára helyezkedni, valamint a vármegyei tisztviselőkkel szemben a méltányosság, jog és törvényességet pártatlanul fogja gyakorolni.

Általános választójog nemzeti alapon.

Szállingóznak a hírek a kormány munkaprogramjáról. Igaz, hogy csak találgatások, vagy egyes kormányférfi elejtett szavaiból összeállított tervezetek, de azért igen közel járnak a valósághoz. A tulajdonképeni program, hiteles értesülés szerint, abban a trónbeszédben lesz, a melyet a király személyesen fog Budapesten elmondani az országgyűlés megnyitva alkalmával.

Kétségtelen, hogy a munkarend az lesz, hogy elsősorban meg kell adni a királynak azt, ami a királyé, az osztrákoknak azt, ami az osztrákoké és csak távolabb jövőben jön a választói jog, mint egyetlen pozitív vívmánya az új korszaknak és legvégül maradnak a nemzeti követelések, mint igények, távoli reménysugarak. Pénzt és katonát kell elsősorban adni, a kereskedelmi szerződéseket be kell cikkelyezni. Ausztriával a kiegyezést valami formában meg kell csinálni és közben a delegációnak el kell intéznie a nagyobb közös terheket és legvégül jön a választói jog. Ebből a sorrendből némelek az követeltek, hogy a választói jog reformja esetleg csak évek múlva kerül napirendre.

Illetékes oldalról vett értesülés szerint, ez a felfogás téves. A kormánynak az a szándéka, hogy még ebben az évben elkészítetti a szükséges javaslatokat és ezeket az év végére nyilvánosságra hozza, hogy mindenfelől hozzá lehessen szólni még a parlamenti tárgyalás előtt. A szándék szerint körülbelül egy év múlva lesz a Háznak alkalm a kérdéssel foglalkozni és mihelyt a reform tető alatt van, következnek az új választások az — új alapon. A Ház munkájától fog függni, hogy az új választások 1907. őszén vagy 1907 tavaszán legyenek. Téli választások azonban semmiképen sem lesznek. A kormány minden igyekezete arra fog irányulni, hogy az átmeneti korszak két évnél tovább ne terjedjen és hogy ennek a határidőnek elteltével meglegegyen az új választási rend, a rendezett valuta és a készfizetések.

A választási törvény, vagy jobban mondvá törvények előkészítése ügyében az illetékes miniszterek hivatalba lépésük első napjaiban megtették a szükséges intézkedéseket. Mindössze három törvényjavaslat készült: 1. A választói jog reformja. 2. A kerületek új beosztása. 3. A választási bíráskodás.

Az előbbi két javaslat a belfüggetlenségügyben, az utóbbi harmadik javaslat az igazságszolgáltatásban készült. Az első javaslat is ujonnan készült és nem lesz azonos *Kristóffy* javaslatával, melyet az új kormány nagyon felületesnek és hevenyészettnek talált. Ugy halljuk, hogy a javaslat alapelve az általános, titkos és egyenlő választási jog lesz. Plurális vagy kuriális rendszerről szó sem lesz. Biztos az is hogy titkos lesz a szavazás.

Választók azonban nem azok volnának, mint *Kristóffy* tervezte, akik bármi nyelven írni, olvasni tudnak, hanem elsősorban azok, akik magyarul írnak, olvasnak. Ezeknek kívül az írásra és olvasásra való tekintet nélkül a katonavisselt emberek és az önálló iparosok és kereskedők, valamint mindazok az iparosok, akiknek rendes munkakönyvük (nem cseléd-könyvük) van. Az első korhatár husz év lesz és nem huszonnégy, mint *Kristóffy* javaslatában, úgy, hogy már most meg lehet állapítani, hogy több lesz a választó, mint *Kristóffy* javaslata szerint.

Még teljesen bizonytalan az, hogy a választás közszegénység vagy körtgyűzőségek szerint fog-e végbemenni. Csak az biztos, hogy a mostani központosított választás megszűnik.

A garanciás törvényben el fogják tiltani még az ugynevezett alkotmányos költségeket is. Nem lesz semmi napi-, sem fuvardíj; sem etetés vagy ittás. A bíráskodás pedig valószínűleg a Háza fog visszaszállani; de nem lehetetlen, hogy a közigazgatási bíróság fog modern módon átalakítani és állampolitikai bíróság is lesz. Utóbbi esetben természetesen ez a bíróság fog választási ügyekben ítélkezni.

HÍREK.

Felhívás és kérelem a közönséghez

— Elhagyott gyermekeinkért. —

Pár évvel ezelőtt az állam magára vállalta az elhagyott gyermekek védelmét. Azóta apát, anyát ad az árvánmaradtnak, ételt nyújt az éhezőnek, ruhát a meztelennek, orvost és gyógyszert a betegnek, ellátást és ápolást a nyomoréknak meg a gyógyíthatatlannak, iskolát a tanulóknak, oktatást a némának megélhetést a vaknak. És ad sokaknak, 25 ezer gyermeknek és költ e célra évenként 3 millió koronát. Ad sokaknak, de sajnos, még mindig nem elégnek. Ezer és ezer árthatlan szenvedő, önhibáján kívül nyomorgó gyermek könyörög még becsent szemével, sápadt arcával, lefogyott kezeivel oltalmat, segítséget, kenyeret és nincs ki nekik azt nyujtani és nincs ki őket a szomorú, a bizonyos pusztulástól megmenteni. Mert az átlamtól több már nem telik, a társadalomban meg mingenki csak a maga dolgával van elfoglalva, csak a maga bajával törődik.

Azért, hogy oltalmat, segítséget, kenyeret nyujtassunk ennek az ezer és ezer nyomorgó gyermeknek, de azért is, hogy támogassuk a helybeli, szegénységben tengődő szülők gyermekeit, akikről az anyai szív nem tud elszakadni, akik inkább maguk éheznek, mintsem hogy ölelő karjaik közül kivessék a testükből sarjadzott tetetet, a lelkiükről levált lelket, gyermeküket: most és ezután minden évben egyszer, ugynevezett gyermeknapot fogunk tartani: Gyermeknapot, melyen könyörödományokat gyűjtünk, hogy ezeket a szülők viszonyok között élő, mostoha-sorsu, elhagyott, védetlen, magával tehetetlen, mások bűnéért szenvedő gyermekeket kiragadhassuk a nyomorból, megmenthessük a pusztulástól.

Egykoron magatok is gyermekek és most talán gyermekeitek sorsán csüngő szülők, ne hagyjátok el a szegény, szerencsétlen gyermekeket. Adjátok valamit számukra e napon. Adjatok bármi csekélységet. Füllereket kiktől koronák nem telenek. Csak adjatok. Adjatok szánalomból. Adjatok gyermekeitek emlékezetére. Adjatok hálából, hogy a Gondviselés ily szomorú sorsból megkímélte gyermekeiteket.

Mert szegény, ha kincsekben gazdag hazánknak közülök csak egy is nyomorog. Mert gyalázat, ha közülök éhen egy is elpusztul.

Az adományokat, — melyeknek felét városunk, felét az ország szegény gyermekei javára fogjuk fordítani — május hó 26-ikától kezdve, az ezen célra felkért hölgyek személyesen veszik majd át.

Baján, 1906. évi május hóban.

Gyermekvédő bizottság.

— **Bajai kamarai kültagok.** Vasárnap zajlott le a szegedi kereskedelmi és iparkamarai tagválasztás. A kereskedelmi és iparkamara kültagjaik Bajáról — a kereskedők részéről rendes kültagokul választottak *Drescher* Gyula és id *Reich* Vilmos. Póttagokul *Schlieser* Miksa és *Hecht* József. Az iparosok részéről rendes kültagokul *Cérnay* Imre és *Somogyi* Emil. Póttagokul *Szilágyi* Sándor és ifj *Utry* Pál.

— **A József főherceg sanatórium egylet** f. hó vége felé Budapesten nagygyűlést tart. Akik Bajáról felutazni óhajtanak, kedvezményes vasuti jegyeket vehetnek igénybe és evégből mielőbb jelentkezzenek dr. *Koller* Imréné elnökönél.

— **Elhunyt bajai rendőrfelügyelő.** *Baranyavári Baranyay* Ödön főbírtokos s megyebizottsági tag, bajai járási rendőrfelügyelő május hó 6-án, reggel 2 órakor élte 48. évében rövid szenvedés után elhunyt. Hült tetemet folyó hó 7-én, délután 4 órakor szentelték be Baján, honnan Pácsára szállították és a pacsai sírkertben örök nyugalomra helyezték.

— **A megyei főispán installációja.** Bácsbodrog vármegye és Zombor szab. királyi város törvényhatósági bizottságának közgyűlése, amelyen *Fernbach* Károlyt, az ujonnan kinevezett főispánt fogják installálni, végérvényes megállapodás szerint, május hó 15-én (kedden) lesz.

— **Érettségi előtt.** A bajai főgimnázium nyolcadik osztályának tanuló ifjusága már az érettségi előtt áll. Az osztályvizsgáknak immár végére járnak és ezeket rövid pár nap után az írásbeli érettségi fogja követni.

— **A trónörökös Szabadkán.** *Ferenc Ferdinánd* trónörökös a szerdai délelőtti gyorsvonaton átutazott Szabadkán a Chotek-féle uradalmakon tartandó vadászatra.

— **Bucszó bajai honvédszázados.** *Hummel* Árpád, Baján állomásozott honvédszázados Debrecenbe helyeztetvén át, bajai tisztelői és jobáratái szerdán bankettet rendeztek a tiszteletére a Casinóban, mely alkalommal lelkes felköszöntőkben ünnepelték a bucszós századost.

— **Kinevezés.** *Devics* Ferenc Miklós bajai m. kir. adóhivatali gyakornokot adótitázzt neveztek ki.

— **Halálozás.** A Gondviselés kifürkészhetetlen hatalma ismét elszójtott sorainkból egy derék és közbecsülésben állott polgártársunkat, *Hüttl* Ede dr. jogtudort, volt közalomszolgát, aki f. hó 9-én 71 éves korában örök álomra hunyta le szemeit. *Hüttl* Ede évek hosszu orán át élénk szerepet vitt Baja város társadalmi életében, hol rokonszenves modorával és puritán jellemével nagyon sok jobáratot szerzett magának. Temetése pénteken ment végbe az öreg urnak számos barátja és tisztelője jelenlétében. *Drescher* Béla polgári iskolai tanár neje, *Hüttl* Alexandria urasszony édesatyát gyászolja az elhunytban. *Hüttl* Tivadar budapesti tekintélyes nagyiparos pedig testvérét veszítette el.

— **Hangverseny a Gyermeknap-javára.** *Ujvári* Miklós, a bajai színtársulatnak éveken át volt rokonszenves komikusa is szolgálatába szegődött a gyermekvédő liga nemes ügyének és a május 26-iki bajai gyermeknap javára f. hó 19-én szilveszter programszámokból összeválogatott koncertet rendez Baján, a »Bárány-szálló« nagytermében. Ujvárin kívül Márkus zongoraművész és egy nevesebb énekesnők fog szerepelni. Ajánljuk jószívűbe a közönségnek a humanizmus égíse alatt rendezendő koncertet.

— **Nemeslelkű adomány.** *Grünhut* Miksáné úrnő 400 koronás alapítványt tett a helybeli izr. nőegylet javára, szegénysorsu betegek támogatása céljából.

— **Főispáni installációs bankett.** Vették a következő értesítést: Sziveskedjék becses lelkűben közöszteni, hogy a főispán ur tiszteletére folyó hó 17-én rendezendő diszebédre aláírásokat csak folyó hó 15-ig fogadjunk el. Később jelentkezők a diszebédén nem vehetnek részt. — Hazafias tisztelettel: A rendező bizottság.

— **Előléptetés.** A vezérkari testület törzstiszti karában, a magyar királyi honvédségnél, *Schneizer* Ferenc a pozsonyi IV. honvéd kerületi parancsnokság vezérkari főnökét, bajai földinket, őrnaggyá léptették elő.

— **Bajai gimnazisták tanulmányutja.** A főgimnázium tanárkara május 26-ától — 29-éig terjedő 3 napi tanulmányi kirándulásra kíséri az ifjuságot. Szegedet és Aradot fogják megtekinteni.

— **A gyermekvédő liga bajai gyermeknapja.** A kiválóan fontos ügy állandó ébrentartására újból közöljük, hogy az elhagyott gyermekek megmentésének szózata hangzik felénk e napokban az országos gyermekvédő liga apostolainak ajkáról. A humanizmusért való áldozatkészségből Baja város kereskedői és iparosai is kivesszik a részüket, amennyiben a május 26-iki »gyermeknap« üzleti jövedelmének egy részét befizetik az országos gyermekvédő liga javára. Szembetűnő, pirosszegélyű táblák jelzik immár városszerte áldozatkész kereskedőink kirakataiban a »gyermeknap«-ban való részvételt és remélhető, hogy a bajai közönség, mely előljárt mindenkor, ha a humanizmus szóított bennünket csatasorba, május hó 26-iki tömeges bevásárlásaival ezuttal is bőszegesen fog áldozni az elhagyott gyermekek megmentésének oltárán.

— **Liga a köszönés ellen.** Zágrábról írják, hogy ott most liga alakult a kalaplevevéssel való köszönés ellen. A liga tagjai nagyobbérszt a felsőbb társadalmi körök tagjaiból kerülnek ki s a mozgalom nyilván nem is terjed tovább. Az urak megengedhetik maguknak és egymásnak, hogy kalaplevevéshelyett fejbiccentéssel köszöntenek, de már azt aligha fogják eltűrni, hogy esetleg az alárendeltjeik is csak így köszöntenek őket. A zágrábi liga szabályai pénzbüntetéssel sújtják azt a tagot, aki megfelejtkezik magáról és leemeli valaki előtt a kalapját s a birságból összegyűlt pénz jötevé célra fordítják, vagy a Strossmayer-szobor alapjához csatolják. A tagok jelvényt viselnek, hogy mindenki tudja róluik, ha nem köszönnék levett kalappal, hogy miért tesszik. A ligának sok tagja van már most is.

VILÁGSZERTE HÍRES A BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZ.

A „FÖKUT” vize legkellemebb italu, legszénsavdusabb üditő ásványviz, ugy magában, mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.
A „KOSSUTH-KUT” vize kitünő összetételű alkalikus vasas savanyviz, gazdag vas és mésztartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden nemédel, továbbá az angolkór és görvélykórnál.
A „BOLDIZSÁR-KUTI” gyógy-borviz nem csak kiválóan üditő élvezeti víz, de kitünő sikerrel használható a vese-, húgyhólyag-, köszvény bántalmak ellen, a légző- és emésztőszervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél megakadályozza húgymohók lerakódását.
NAGY LITHIUM TARTALMU. HUGYHÁJTO HATASU. SZÉNSAVDUS. CSIRAMPENTES.
Utolsó vasuti állomás Déda. Posta, távirat és telefon helyben. A borszékgyógy-borviz főraktára Baján: STAMPFLT JENŐ úrnál. Kapható minden nagyobb szálloda, vendéglő, kávéház, fűszer- és csemege üzletben. Ügyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árákon kaphatók.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Dr. Hegedüs Aladár polgármester elnöke alatt f. hó 8-án d. e. tartotta rendes havi ülését a bajai törvényhatóság közigazgatási bizottsága. A polgármester havi jelentése után Erdélyi Gyula főjegyző felolvasta *Beszédegy* István volt főispán bucsu levelét, melyben a város közönségétől szívesen bucsut vesz. A közigazgatási bizottság jegyzőkönyvi elismerést szavaz a távozó főispánnak. — A tisztí főorvos jelentette, hogy a múlt hónapban a közegészség ügye nem volt kielégítő. Nagy volt a kórmozgalom és a halálzási arány. Született 46 gyermek, meghalt 54 egyén a város lakosságának sorából. Tüdővészben 11 ember halt meg. A városi közkórházban a hó folyamán 374 beteg, a hó végén 240 beteg ápolatott. — A pénzügyigazgató jelentette, hogy a város lakossága, amióta alkotmányos kormányunk van szépen fizet adót. Befolyt egyenes adóban 8723 korona (múlt év április havában 2580 korona.) Bélyeg és jogilletékben 3223 korona, tanítói nyugdíjban 176 korona és országos betegpótlási díjban 272 korona. — A tanfelügyelő kifogásolta, hogy az iparos-tanonciskolában nem elég intenzíven tanítják a rajzot és hogy a rajzot az ács és kőműves inasok együtt tanulják a többi inasokkal. — Az izr. hitközség a leány-polg. iskola részére államszegélyt kért. A kormány fedezet hiánya miatt ezen kérelmet megtagadta.

— **A leánykérés és a kontra.** A bajai kávéházi törzszakolónál mulatságos történetkét adnak szájról szájra. Egy eljegyzésről van szó, amelyet nemrég kötöttek meg. A fiatal ember hónapok óta tüzesen udvarolt a leánykának, és ugyszólván mindennap várták a történelmi nevezetességű nyilatkozatot. Végre megtörtént a szerelmi vallomás, mire a leányka, a Gyurkovits leányok recipéje szerint, a mamához utalta a vőlegényjelöltet. A mama még csak a papa véleményére volt kíváncsi, aki történetesen a kávéházban kártyázott. Rögötn futárt menesztettek a papáért, aki éppen akkor a kibicék feszült várakozása közben mondott be egy rendkívül izgatott hangulatu kontrát. A futár megsugta a papának a nagy eseményt, ez azonban higgadtan játszotta ki az ütőkártyáját és így szólt: — Ha hat hónapig tudott várni az a fiatal ur, várhat még addig, amíg eljárszom ezt a kontrát!

— **Le a palatáblával!** Elemi iskolás körökben eddig is kedvelt volt ez a jelszó s nagyon sok palatábla földhöz vágódott annak okából, hogy az apró polgárok kezében rosszul fogott rá a palavesz. Most azonban nem a gyerekek, hanem a tanítók üzennek hadat a palatáblának. Még pedig a budapesti tanítók, akik a napokban tartott közgyűlésükön kimondták, hogy a palatáblát és palavesztől számúzik az iskolából s helyettük papirozt és ceruzát használnak. Pedagógiai tekintetek csakugyan szólhatnak a tervezett reform mellett, de szülői szempontból csak annyit jelent az egész, hogy eszentul egy esztendővel előbb kezdődnek a gyerek irkamizériái.

— **Öngyilkosság.** Csávolyról írja tudósítónk, hogy Keller János 64 éves ottani gazda a fölötti elkeseredésében, hogy gyöttrő gyomorbetegsége nem tudott szabadulni, a padlásán felakasztotta magát, mire észrevették már halott volt.

— **Hírek az egyházmegyéből.** Vojnics Dezső újmiséti Vaskutra, Piukovits Ferenc Vaskutról Hercegszántóra, Raich Balázs Hercegszántóról Szabadkára, a szent-Teréz plébániára kápláni minőségben áthelyeztettek.

— **Óriási szerencse Gaedickenél.** A most befejezett utolsó osztály huzásán a legnagyobb lönyereményt, 400 000 koronát $\frac{3}{8}$ -ad részben a 1906 száma, továbbá a 30 000 koronás lönyereményt $\frac{1}{4}$ -ed részben a 88837 száma egy és ugyanazon napon a szerencse által oly különösen kegyelt Gaedicke A. bankház, Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz., szerencsés vevői nyerték. Immár negyedszer jutott fenti szerencsegyűjtőde azon kellemes helyzetbe, hogy vevőinek a 400 000 koronás lönyereményt fizetheti ki. Említésre méltó, hogy egyedül a folyó sorsjátékban Gaedicke bankháza a 400 000, 60 000, 30 000, 15 000, 10 000 és sok 5000, 2000 stb. nyereményeket fizette ki.

— **Az adó behajtása.** Egy könyvomatosszerint a pénzügyminiszterium már megállapította az ex-lex előtti adóhátralékok, valamint a költségvetésenkívüli állapot alatt felgyülemlett adótartozások egyöntetű behajtásának módozatait. Az adók behajtásának eljárását a pénzügyi kormány a következőkben szabta meg: Az 1904. évi adótartozások, minthogy ebben az évben ex-lex nem volt, feltétlenül egy összegben fizetendők be, amelyek behajtására a pénzügyigazgatóságok 30 nap alatt esedékes fizetési meghagyásokat fognak kibocsátani. Az 1905. és 1906. évi adók tekintetében azonban már jelentékeny részletfizetési kedvezményt engedélyez a pénzügyi kormány, ezt azonban csak azok vehetik igénybe, akik 1904. évi adójukat teljes összegben befizették. Az adóbehajtásnál az összes városokra nézve a pénzügyminiszterium a következő eljárást állapította meg: A kedvezmények megadására a pénzügyigazgatóságok hatalmaztattak fel, melyek a városi tanács meghallgatása után döntenek a kedvezmények ügyében. A pénzügyigazgatóságok határozza ellen a pénzügyminiszterhez lehet fellebbezni, aki végérvényesen dönt a kedvezmény megadásában. Az adóhátralékok behajtását a pénzügyi hatóságok természetesen csak az indemnitás megszavazása után kezdehetik meg.

— **Boldogító örökségek.** X. Károly 27 éves városi hivatalnok volt, mikor váratlanul nagy örökség birtokába jutott. Ugyanezért egy barátja utolsó óráit élte és a gazdag örökösöt a következő szavakkal bucsuzott: »Tudod, hogy leánynevem szegényen maradt hátra. Reád bízom őt: s miután barátjának szavát adta, hogy K. Lujzáról minden tekintetben gondoskodik, barátja nyugodtan lehunyt a szemét. Károly magával vitte a leányt legénylakásába, ahol társalgónőjével külön lakosztályokat rendezett be részére. A szép leány és a gazdag fiatal ember megelegedésben éltek együtt, mintha testvérek lettek volna és a vonzalom már szerelemmé változott mindkettőben, anélkül, hogy egymásnak ezt elárulták volna. X. Károly nem akart visszaélni helyzetével, Lujza pedig szegény volt s nem is mert arról álmodni, hogy Károly valaha elveszi feleségül. Egy napon Lujza ebéd után elmerült az újságolvasásba és egyszerre felkapta az újságot, kiterítette az asztalon s hangosan felsikoltott: »Károly! a sorsjegy melyet Török bankházában vásárolt nekem, megnyerte a 600.000 koronát. Most már nincs akadály annak hogy egymáséi legyünk» és szenvedélyesen átölelte boldog barátját. »Való hát... Teljesen... egészen örököltelek?» kérde Károly. »És én» válaszolt a leány csengő hangon, »nem a sorsjátékon nyertelek-e meg?« Nincs most boldogabb pár a világon.

Szilánkok a csókról.

A régi Athénban az a férfi, aki elég vakmerő volt tisztességes nőtől csókot rabolni, halálal bünhődött, valamint a régi Rómában a házasságtörést is, bármely fél követte is el, halálal büntették.

A köztársaság hanyatlásával azonban a szigorú erkölcsök is aláhanyatlottak Rómában és a császárság idejében a római férfi már attól sem tartózkodott, hogy nyilvánosan csókolódzék, a más feleségével, míg a saját feleségét csak akkor csókolta meg, amidőn arról akart meggyőződni, hogy vajjon az asszony nem öntött-e tulsokat a konty alá, valamely drága borból.

A 16. és 17. századot méltán tekinthetjük a csók fénykorának, mert soha sem csókolództak annyit, mint ebben a két században. Európában ekkor az volt a szokásos köszöneti forma férfiak és nők között, mely szokás alól sem rang, sem kor nem képezett kivételt. A csókolódzás tehát nem tartozott mindig az irigylésre méltó foglalkozások közé.

Anglia szűzi királynőjéről, a törhetetlen erélyű Erzsébetéről feljegyezte a krónika, hogy a legfényesebb ünnepek és legfontosabb állami aktusok közepette sem vonta meg magát az azt a gyönyörűséget, hogy kegyencét, a szép Reicester herceget — kit később lefejeztetett — több ízben meg ne csókolja. Fejedelmi kortársai és kortársnői sem voltak sokkal tartózkodóbbak kegyeikkel.

Az izlés (és talán az erkölcs) javultával azonban a csókolódzás mániája mindinkább alábbhagyott.

A férfiak belátták, hogy még sem kellemes tudat imádoztuk ezen intim kegyével sokakkal osztozkodni. A hölgyek is éreztek e szokás lealázó voltát s így a csókolódzást mindinkább szűkebb korlátok közé szorították.

Egyes országokban a csókolódzás tekintetében még ma is nagyon különböző szokások uralkodnak. Sajátságos, hogy a hidegvérű hígadt északi népek többet csókolóznak, mint a forróvérű, szenvedélyes déli népek.

Sohol sem csókolóznak pedig annyit, mint Oroszországban, hol még az istentiszteletben is szerepel a csók. Megcsókolják a keresztet, az imádságos könyvet, a pap kezét, sőt egyes ünnepeken a szertartás egyenesen előírja, hogy a hívek egymást megcsókolják a templomi istentisztelet alatt. És e tekintetben nem ment fel sem rang sem nemi különbség.

De nemcsak az egyházi szertartás körül, hanem a társadalmi életben is nagy szerepe van a csóknak a cári birodalomban, hol lakoma, ünnepély és szerencsekívánat nem is történhetik meg csókolódzás nélkül. Egyes esetekben a házi asszonynak egyenesen kötelessége vendégeit sorba csókolni. Ha már e szokás egészségügyi tekintetben is komolyan kifogásolható, még inkább kárhözható azon orosz szokás, hogy a halottaktól csókkal bucsuznak el, mivel számtalan betegség és járvány csiráját vetik el. A történelem fölemlíti, hogy a meggyilkolt III. Péter cár halála után mindazok súlyos betegségbe estek, akik a cár holttestét megcsókolták.

Franciaországban, Olaszországban és Spanyolországban korántsem olyan olcsó a csók, mint Oroszországban. — Különösen Franciaországban az etiket-szabályok nagyon korlátozzák e kedves paszszidót, ugyanígy, hogy a házastársak sem csókolóznak harmadik személy jelenlétében. A finom szokások mintországban a család tagjai, sőt férfi és felesége csók nélkül szeretik egymást, a vőlegény pedig csak azt a szabadságot enged meg magának, hogy menyasszonyát homlokon csókolja.

A hidegvérű angolok már kevésbé szigorúak. Angliában a jegyváltás ép oly könnyen megy, mint annak fölbontása és az angol társadalomban senki sem ütközik meg, ha — lipótvárosi magyarsággal élve — egy parthie visszamegy.

Az eljegyzés tartama alatt pedig a jegyepárok vigan csókolóznak anélkül, hogy e fölött valaki

megütköznék. Annál szigorúbban veszik az angolok a házasetletet, melyben még a szelid flirtelés és kacérkodás sincs megengedve.

Ami hazánkat illeti, úgy tetszik, mintha nálunk újabb időben csókolódzás tekintetében nagy visszaesés állott volna be. És ez onnan van, hogy a mai generáció korántsem oly mértékletes és önzetlen, mint a régi egyszerű, de épszívű és lelki emberek voltak. — P.

N y i l t t e r .*)

Dr. Wallshausen Gyula

volt bajai kórházi alorvos

RENDEL { délelőtt 8—9-ig
 { délután 2—4-ig

Kossuth Lajos-utca 8. szám alatt.

*) Az e rovathban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Telefon 27.

Telefon 27.

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy **Ferenc-utca (Özv. dr. Bartschné féle házban)**

Zongora, pianinó, harmonika,

ariszton, és monphon-

hangoló és javító műhelyemet

megnyitottam, s kérném a nagyérdemű közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

Novoty Sándor

Ügynöki iroda

Szegedi-ut 9. sz.

Spitzer János, Baja.

Lakása: Kigyó-utca 12. Belváros.

Kisebb-nagyobb birtokok és házak eladása, vétetele és bérbeadása közvetítettik.

Pénzkölcsön-közvetítés.

Földek parcellázása, eladása és bérbeadása elfogadtatik.

6605/1906. kig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak 1906. évi március 19-én 28543/V/3-1905 szám alatt kelt körrendelete folytán közhírré tétetik, hogy a kultur-mézői intézményt igénybe vevő gazdaközönség részére összeállított 1903 évi március 26-án 12812 szám alatt kelt rendelettel megküldött »Tájékoztató« szövege annak megfelelően, hogy a vízesterek és vízesternővendékek illetményei és ezek elszámolási módja időközben új megállapítást nyertek, megváltoztatván, az újszövegű »Tájékoztató« egy példány tudomásul megküldetett.

Figyelemzetnek az érdeklődők, hogy a törvényhatóság részére megküldött »Tájékoztató« a kiadóhivatalban (városi székház I em. 7. szám) 15 napon át közszemlére kitétetett.

Baja, 1906. évi május hó 4-én.

Dr. Hegedüs Aladár

polgármester.

1845/1906. szám.

Pályázati hirdetés.

A bajai járáshoz tartozó községek részére szervezett és a községek által fizetendő évi 1600 korona fizetés, 400 korona lakbér és 600 korona lórtartási átalánnyal javadalmazott járási rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, ez iránti kérvényeiket hozzám folyó évi június hó 10-ig annál inkább nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Baja, 1906. évi május hó 8.

Vojnich Máté

főszolgabíró.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

ELADÓ

8 drb 2 $\frac{1}{4}$ —2 $\frac{1}{2}$ éves, igazolvánnyal bíró, fehér magyarfajú tenyészbika a rasztinai uradalomnál. (Posta és vasutállomás Gádor.)

Uradalmi intézőség.

— Utánnyomás nem díjazatik. —

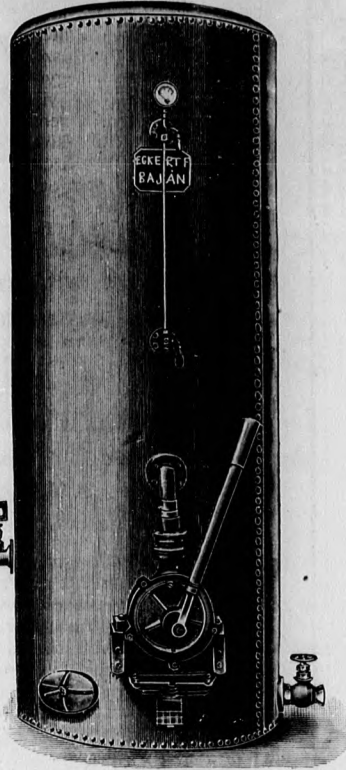
Ujdonság!!

Legujabb rendszerű házi vízvezeték, melynek tartánya, nem mint eddig a padláson, hanem a pincében is elhelyezhető.

Ezen vízvezeték fürdőszobák, kertek és utcák öntözésére a legjobb és legcélszerűbb, mivel teljesen automatikusan működik.

Egyedüli készítő és elárusító Magyarország részére:

Eckert Ferenc

Magyar szabadalom.

rézműves mester, fürdő, légszesz, (gáz) szőkő és szivattyú kutak, valamint gőz- és vízfűtések és minden kivételű vízműfelszerelések készítője

Baján, Erzsébet királyné-utca 51. (Saját ház.)

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult **köszvényél,**
csúznál és meghűléseknel bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és
csak olyan üvege: fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-
jeggyel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: **Török**
József gyógyszerésznél, **Budapest**en.

Richter gyógyszerháza

az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Óriási szerencse Gaedickenél!

A most befejezett VI. osztályu huzáson immár negyedizben jutottam azon kellemes helyzetbe, hogy igen tisztelt vevőimnek a

400.000 koronás nyereményt fizethettem ki.

Egyedül az előbbi sorsjátéknál a következő nyereményeket fizettem ki:

400.000	koronát	19406	számra
60.000	„	3952	„
30.000	„	88837	„
30.000	„	42778	„
20.000	„	88000	„
15.000	„	97214	„
10.000	„	71772	„

Vonatkozással ezen még el nem ért eredményre, ajánlok a XVIII. sorsjáték első osztályához, mely május hó 23-án és 25-én lesz

egész	fél	negyed	nyolcad sorsjegyeket
12.-	6.-	3.-	1.50 koronáért.

T. vevőim postabefizető lapot ingyen kapnak, mely által pénzküldemények díjtalanul utalhatók át.

Miután a kereslet sorsjegyeim iránt az elért rendkívüli eredmény révén előreláthatólag igen nagy lesz, ajánlom szükségletének mielőbbi beszerzését. Szaporítsa azok számát, kik elmondhatják, hogy Gaedicke szerencséje utján lettek gazdagokká.

GAEDICKE A. bankháza Budapest, Kossuth Lajos-u. 11.

1520/1906 kap. szám.

Hirdetmény.

Baja város rendőrkapitányi hivatala közhírré teszi, hogy az első oltásra kötelezett, életük első évében lévő gyermekek folyó évi május hó 19, 23 és június 2. napjain, mindenkor délután 2—5 óra között az oltó helyiségül kirendelt belvárosi róm. kath. népiskola helyiségében az oltó bizottság jelenlétében beoltni fognak.

Miért is az 1887. évi 22. t.-c. 11 §-ában előírt büntetés terhe mellett felhívtnak az első oltásra kötelezett gyermekek szülei és illetőleg gyámjai, hogy gyermekeiket illetve gyámoltjaikat, a fent kitűzött időben és helyen beoltás céljából az oltó bizottság elé vitetni szoros kötelességüknek ismerjék.

Az ezen napokon beoltott gyermekek pedig, az oltás sikerének ellenőrzésére folyó évi május hó 26, 30 és június hó 9 napjain délután 2—5 óra között lesznek ugyancsak a belvárosi róm. kath. népiskola helyiségében az oltó bizottság előtt bemutatandók.

Az újra oltásra kötelezett és eddig még újra nem oltott 12 éves, vagy ennél idősebb tanulók és iparos, vagy kereskedő tanoncok pedig ugyancsak a fent kitűzött időben és helyen tartoznak újraoltásuk céljából az oltó bizottság előtt megjelenni.

Baja, 1906. évi április hó 4-én.

Scheibner Gyula

rendőrkapitány.

7647/1906. kig. szám.

Hirdetmény.

A margitta szigeti ármentesítő és belviz lecsapoló társulat folyó évi április hó 25-én 26. M. b. 1906 sz. alatt kelt átiratával a folyó évi május hó 16-ik napjának reggeli 9 órája Mohács közszékháza tanács-termében kitűzött rendkívüli közgyűlésre meghívót és az ugyanakkor tárgyalandó módosított alapszabályokra vonatkozó tervezetet küldött.

Mely meghívó és alapszabály-tervezet Baja város gazdasági hivatalánál folyó évi május hó 5-ikétől, 13-ig bezárólag az érdekeltek által leendő betekintés végett közzemlére kitétetvén, erről az érdekelte bajai birtokosok a hirdetési táblára kifüggesztett s a »Bajai Hírlapba« közzétett valamint a társulat árterületére bevont birtok részletek kimutatásába 1—63 tétele alatt felsorolt érdekeltek közül a bajai érdekelte birtokosoknak kézbesített hirdetménnyel értesítettek.

Baja, 1906. évi május hó 4-én.

polgármester h.

Weisz Nándor

tanácsnok.

Legújabb szabadalom:

„L U X” acetylén készülékek

önálló kis telepeknél.

Kezelésnélküli, önműködő, vízbe eső rendszerű, teljesen veszélytelen fejlesztők.

Villamos berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, malmok és magánházak világítására és erőátvitelre. Specialitás: önálló kis telepek (electrogenek).

Motorok: benzín-, gáz- stb. Üzembiztos, tartós és kevés kezelést igénylő legolcsóbb gépek.

Fejér és Schmidt, Budapest

Eötvös-tér 2.

Van szerencsém a t. érdeklődők szives tudomására adni, hogy Baján, Szent István-tér 5. sz. alatt (Stern Vilmos-féle házban)

bádogos, vízvezeték és csatornázási műhelyt

nyitottam.

Készítek a legjobb és igen praktikus házi és üzleti jégszekrényeket, kocsmai pultokat és minden e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban.

Szakképzettségem biztosít arról, hogy t. megrendelőim megelégedését elnyerhessem, miért is kérem szives pártfogásukat.

Kiváló tisztelettel

GOLDNER EDE

bádogos és vízvezeték szerelő.

Egy jó házból való fiut tanulónak felveszek.

Török, a szerencse kovácsa!

Felülmulhatatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a nagy jutalmat **600.000** koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 a **100.000**, 3 a **90.000**, 2 a **80.000**, 3 a **70.000**, 3 a **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezen kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut.

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett
áll szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleségét vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvételé alial egy főnyereményt. A véletlen nagy szerencsét játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses véletlen folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adam, Adél	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6314	Eda, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ódön, Narcisz	20989
Adolf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pál, Neszti	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32715
Aliréd, Apollonia	24215	Ernő, Genovéva	24363	Károly, Katalin	29334	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Budófi, Piroksa	37411
Ambrus, Berla	24881	Friyes, Gabriella	34933	Krisztof, Klórid	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Pülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38188	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermína	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leónia	86014	Imre, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadár, Teréz	123503
Balazs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tobias, Terus	123504
Barnabás, Borotnya	86965	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Béla, Cecília	106999	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Lujza	123507	Viktor, Veronika	123516
Benedek, Eufemia	123505	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Bernát, Emma	123509	Ilenc, Irén	123546	Miksa, Melvin	123514	Vince, Vilma	123518
Daniel, Ernesztin	123513	Imre, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
David, Eva	123517	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Zeigmond, Zuzsanna	123522
Dénes, Evelin	5637	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
		Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona;

továbbá I jutalom **600.000**, I nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 2 a **90.000**, 2 a **80.000**, 2 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 3 a **40.000**, 3 a **30.000**, 6 a **25.000**, 9 a **20.000**, 13 a **15.000**, 44 a **10.000**, korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —'75, vagy K. 1'50 1/4 eredeti sorsjegy frt 1'50, vagy 3 kor.

1/2 " " " 3' " " 6'— 1/1 " " " 6'— " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. osztály **huzása** már **május hó 23-án** kezdetét veszi.

Török A. és Tsa

Sürgönycim:
Török, Budapest.

bankháza, BUDAPESTEN.

Sürgönycim:
Török, Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei: Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.**